

Toegankelijkheidsadvies Gemeentehuis Dalfsen

Naam Gemeentehuis Dalfsen
Adres Raadhuisstraat 1
Plaats 7721 AX Dalfsen

Projectnummer: **I8c581**

ITS-kenmerk

Opnamedatum: 12 februari 2019

Analyse datum:

Rapport: 22 februari 2019

Opgesteld door: Willem Jagersma

3B Inspectie: niet van toepassing

ITS-Keurmerk: niet van toepassing

Advies

PBTconsult BV is een zelfstandig ingenieurs- en adviesbureau gespecialiseerd in advisering en toetsing van fysieke toegankelijkheid van de gebouwde omgeving, zoals gebouwen, woningen, objecten, openbare ruimte, openbaar vervoer evenementen en (thema)parken. Naast de hierboven beschreven werkzaamheden is PBTconsult exclusief gemachtigd om namens leder(in), de belangenorganisatie voor mensen met een functiebeperking, ITS-inspecties en analyses ten behoeve van het ITS-Keurmerk uit te voeren.

Bezoekadres:
Churchilllaan 11 (*melden bij leder(in), 1e verdieping*)
3527 GV Utrecht

Postadres:
Postbus 2420
3500 GK Utrecht

T: 030 - 291 66 33
I: www.pbtconsult.nl
E: info@pbtconsult.nl

Opdrachtgever	
Organisatie	Gemeente Dalfsen
Contactpersoon	Gerben Stokvis
Adres	Raadhuisstraat 1
Postcode / Plaats	7721 AX Dalfsen
Telefoon	06 13746883
E-mail	g.stokvis@dalfsen.nl
Webadres	www.dalfsen.nl

Indeling 3B-Onderzoek categorieën				
Doelgroep:		Bezoekers	Iedereen	Speciaal
Type 3B Inspectie:		3B-basis	3B-totaal	3B-plus
Type ITs keuring:		ITs-basis	ITs-totaal	ITs-plus
Object soort:				
Gebouwen (m.u.v. woningen)		X	X	X
Woningen		-	X	X
Gebieden (openbare weg / semi-openbaar)		-	X	-
Openbaar vervoer (alleen bezoekers / reizigers)		X	X	X
Evenementen, Festivals, Tijdelijke situaties		X	X	-
Themaparken (dierentuin, pretpark, etc.)		X	X	X
Objecten (gebruiksobjecten)		-	X	X
Bezoekers:	Uitsluitend dat deel van het object waar bezoekers zelfstandig kunnen/mogen komen			
Iedereen:	Gehele object wordt gekeurd			
Speciaal:	Gehele object wordt specifiek voor een benoemde doelgroep gekeurd (bijv. senioren en/of gehandicapten)			

1. SITUATIE

Het raadhuisplein en tevens entreegebied voor het raadhuis van Dalfsen heeft een hoogteverschil van totaal 1,5m. De overbrugging van dit hoogteverschil is via een tussenniveau (ca. 750mm boven het straatniveau) met 2 hellingbanen en twee trappen.

De eerste hellingbaan is ook geschikt voor auto's, zodat er bijvoorbeeld een trouwerij de trouwauto's tot vlak bij de entree van de raadzaal/trouwzaal kunnen komen.

4

Doordat het hoogteverschil van het voorplein met een tussenniveau is opgelost geeft het voorplein een versnipperde indruk.

Bovendien moeten mensen in een rolstoel dit hoogteverschil via de 2 hellingbanen overbruggen.

De eerste hellingbaan, van straat niveau naar het tussenniveau, heeft een hellinghoek van ca. 1:18.

De tweede hellingbaan, van tussen niveau naar het entreeniveau, heeft een hellingshoek van ca. 1:15

De breed toegepaste toegankelijkheidsnorm in Nederland (ITstandaard 2018) geeft aan dat hellingbanen met een hoogteverschil tussen 0,5m - 1m niet steiler zouden mogen zijn dan 1:20, m.a.w. de bestaande hellingen zijn steiler dan de norm. Dit levert voor veel rolstoelgebruiker ernstige problemen op.

Deze problemen zijn al vrij snel na de realisatie van deze situatie naar voren gekomen en hebben de gemeente Dalfsen doen besluiten om naast de hellingbaan van het tussenniveau naar het entreeniveau een plateaulift te plaatsen.

Deze plateaulift blijkt in de praktijk niet te functioneren, doordat deze zeer regelmatig in storing is. De lift blijkt niet geschikt te zijn voor (deze) toepassing in de open lucht. Het gevolg is dat gemeente de lift heeft gesloten, waardoor iedereen die geen gebruik kan maken van de trap nu weer is aangewezen op de hellingbanen.

2. VRAAGSTELLING

Vanaf de opening van het stadhuis krijgt de gemeente Dalfsen klachten van burgers over de steile en lange hellingbanen die moeten worden genomen om het gemeentehuis te kunnen bezoeken.

De gemeente Dalfsen heeft aan PBTconsult gevraagd om een principe voorstel voor het aanpassen van de situatie van het voorplein van het gemeentehuis te maken waarbij de volgende uitgangspunten gelden:

- een oplossing voor de problemen die nu bij de gemeente worden gemeld m.b.t. het niet goed toegankelijk zijn van het gemeentehuis
- moet voldoen aan de geldende toegankelijkheidsnormen
- een lift in de buitenlucht is geen optie
- de oplossing moet ruimte bieden aan gehandicaptenparkeerplaatsen, zodat bezoekers die hier van afhankelijk zijn, of gebruik van mogen maken geen grotere afstand tussen auto en hoofdentree hoeven af te leggen dan in de huidige situatie

5

Naast bovenstaande vraag zijn ook de volgende vragen, m.b.t. de entree van het gemeentehuis aan PBTconsult gesteld:

- Voldoet de huidige tourniquet aan de geldende toegankelijkheidsnormen?
- Voldoet de aparte “toegankelijke” toegangsdeur aan de geldende toegankelijkheidsnormen?

3. PROBLEEM ANALYSE

Het probleem in de basis is dat er een relatief groot hoogteverschil (ca. 1,5m) aanwezig is wat men met hellingbanen moet overbruggen.

Hoewel je hoogteverschillen met hellingbanen kan overbruggen, is het toepassen van hellingbanen beperkt, dit komt door de volgende oorzaken:

- De maximale stijgingspercentages zijn gekoppeld aan de te overbruggen hoogte (hoe groter het hoogteverschil des te kleiner het hellingspercentage).
- Door deze koppeling is er lang niet altijd voldoende ruimte beschikbaar om een goede hellingbaan aan te leggen.
- Toegankelijkheidsnormen geven maximale stijgingspercentages voor hellingbanen aan en maximale hoogteverschillen die met hellingbanen kunnen worden opgelost.
- Het moeten gebruiken van een hellingbaan wekt bij veel rolstoelgebruikers al een negatief gevoel op, omdat er een bovenmatige inspanning van je verwacht wordt.

Liften in de buitenlucht (als alternatief voor een hellingbaan in de buitenlucht), is in de praktijk geen optie, omdat deze liften meestal in storting zijn.

4. VOORSTEL

Op basis van de situatie, de vraagstelling en de randvoorwaarden zijn er verschillende oplossingen voor de situatie m.b.t. het voorplein mogelijk.

In hoofdlijnen zijn er 4 mogelijke principe oplossingsrichtingen denkbaar:

1. De hellingbanen zodanig aanpassen, dat de hellingshoek niet steiler is dan 1:25. Dit wordt binnen de ITstandaard benoemd als “vals plat” en aan die helling worden geen toegankelijkheidseisen gesteld. (de trappen behouden)

2. Het gehele hoogteverschil van ca. 1,5m overbruggen met een lift in een "glazen" liftschacht, zodat de lift niet in de buitenlucht staat (de trappen behouden)
3. Het voorplein op het straatniveau uitvlakken of vanaf straatniveau met een helling van 1:50 uitvoeren, de gevel van het gemeentehuis verplaatsen (feitelijke uitbreiding van het gemeentehuis) en het resterende hoogteverschil binnen (achter de nieuwe gevel) overbruggen met trap(pen) en lift.
4. Het gehele plein met een geringe helling (ca. 1:40) uitvoeren waarmee het hoogteverschil over een veel grotere lengte kan worden overbrugd.

HELLINGBANEN AANPASSEN

De hellingbanen verlengen zodat de helling niet steiler is dan 1:25 is een (redelijk eenvoudig uit te voeren) optie, maar doordat de hellingbanen nog steeds het uiterlijk hebben van een hellingbaan zal door een deel van de rolstoelgebruikers deze oplossing nog steeds als een groot obstakel ervaren worden.

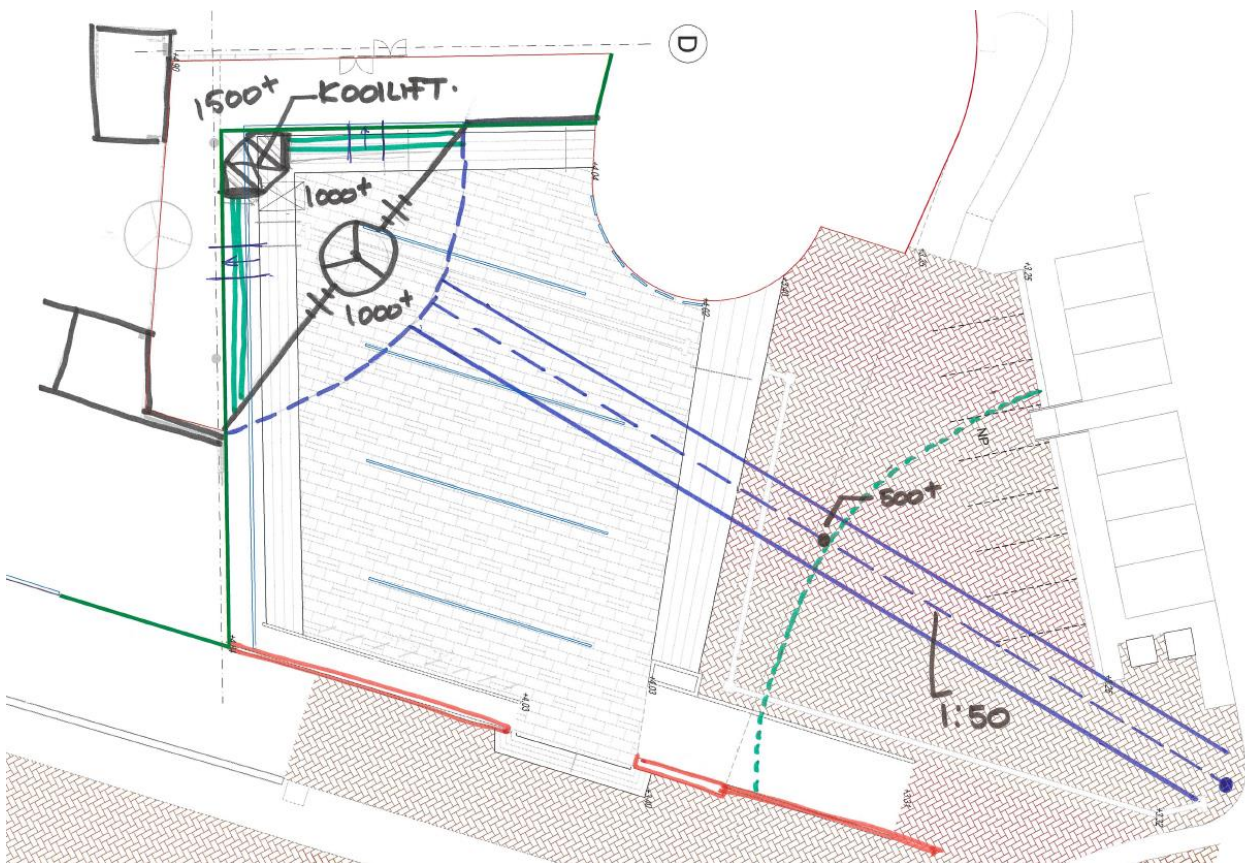
LIFT MET OMBOUW

Voor deze oplossing is een forse ingreep nodig.

Het voorplein moet ingrijpend worden aangepast, omdat het gehele hoogteverschil met niet meer dan 1 lift moet kunnen worden opgelost. Een positie van de liftschacht onder de luifel zou om architectonische redenen voor de hand liggen, de lift is dan echter een eind bij de hoofdentree vandaan, er is slecht toezicht op te houden (i.v.m. vandalisme / misbruik van de lift), en er zijn organisatorische maatregelen nodig i.v.m. het gebruik (wanneer, voor wie, etc.). De kosten voor deze optie zijn in verhouding hoog (lift, liftschacht, aansluiting, onderhoud van de lift en organisatie technisch).

GEVEL VERPLAATSEN

De meest ingrijpende oplossing is om het hoogteverschil tussen binnen en buiten in het gebouw op te lossen. Dit kan i.v.m. de aanwezige kelder alleen wanneer de entreegevel naar voren wordt verplaatst. Er ontstaat dan ruimte om een lift en trappen te plaatsen, zie onderstaande tekening.

Bij deze oplossing kan het voorplein met een afschot van 1:50 worden aangelegd zodat het hoogteverschil dat binnen met trap en lift nog moet worden opgevangen ca. 500mm is.

Hoewel dit een kostbare ingreep is ontstaat hierdoor wel een veel breder te gebruiken voorplein, terwijl de trouwauto's nog altijd tot vlak bij de hoofdentree kunnen komen.

GEHELE PLEIN OP AFSCHOT

Deze optie is o.i. relatief eenvoudig, heeft net als de vorige optie het voordeel dat er een "vlak" plein ontstaat, waardoor het breder te gebruiken is.

Wanneer het plein een geringe helling heeft, in dit geval 1:40 – 1:43 zal dit worden ervaren als nagenoeg vlak en daardoor ook niet als een situatie waar bovenmatige inspanningen moeten worden geleverd om bij de entree te komen.

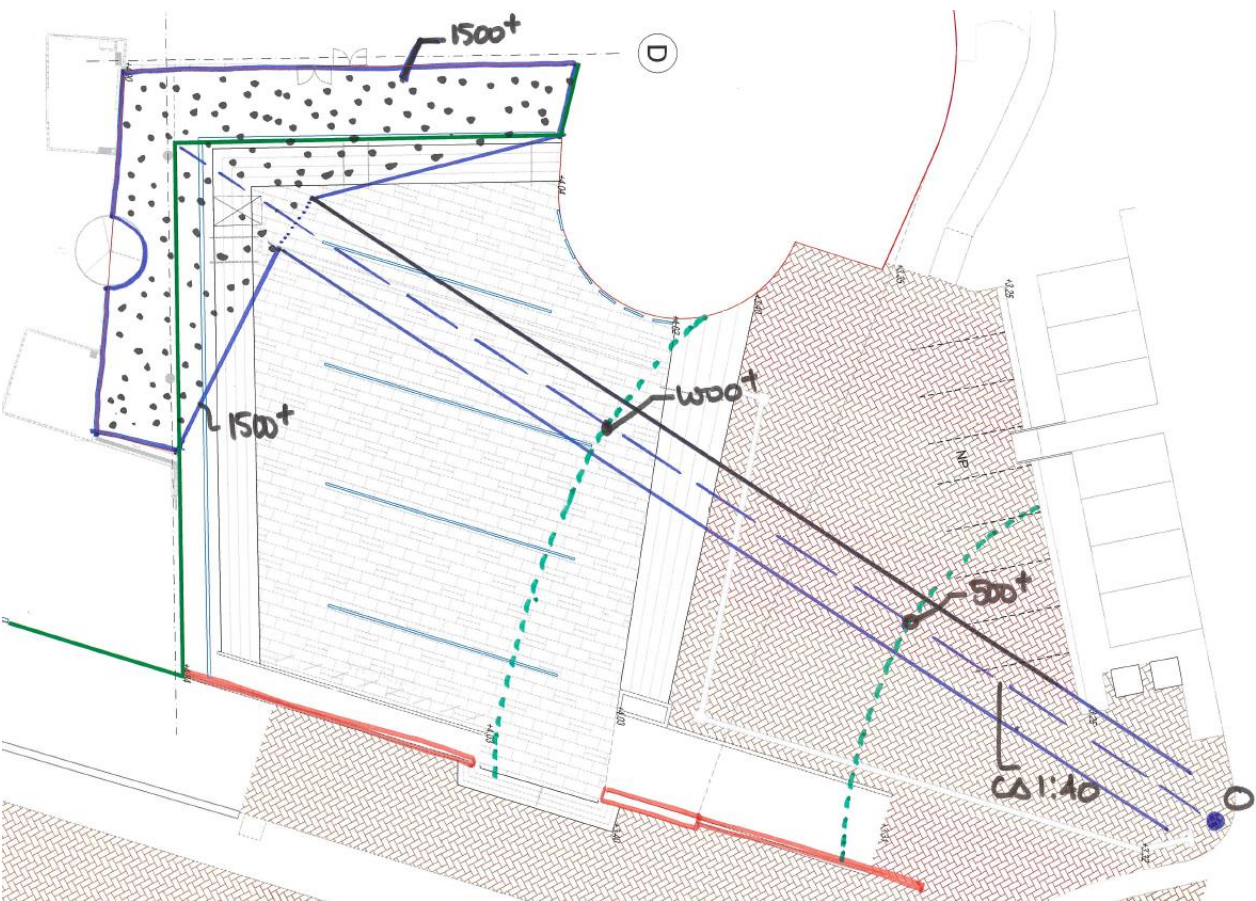
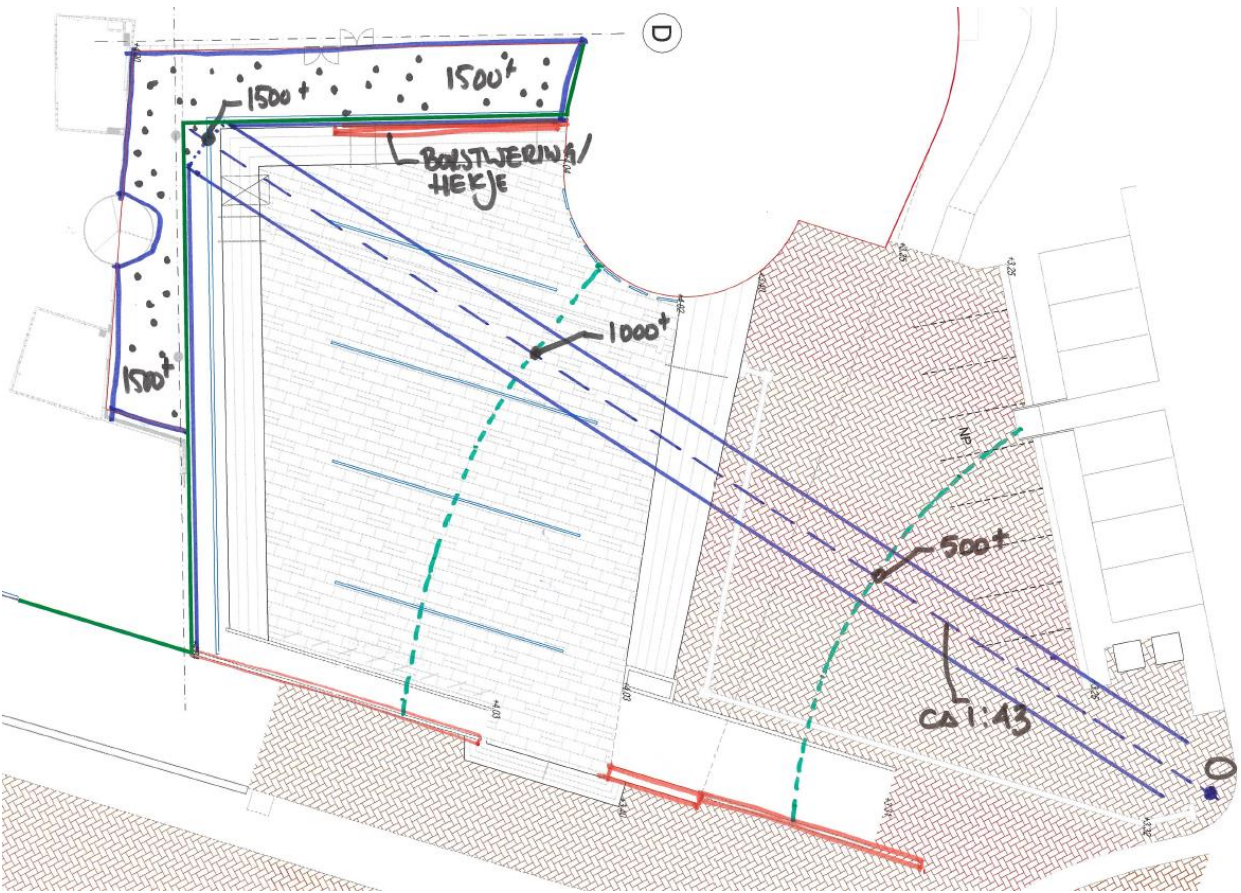
Onderstaande foto is van een vergelijkbare situatie (1:40 "afschot") in dit geval van de openbare weg naar de entree van een sporthal/zwembad, de lengte van de route in dit voorbeeld is 40m.

Deze optie is relatief eenvoudig uit te voeren, er zijn geen verbouwingen aan het gemeentehuis zelf noodzakelijk en er kan nog steeds met auto's tot aan de entree worden gekomen.

Op basis van deze situatie en andere situaties waar met vergelijkbare hellingen is gewerkt hebben wij de ervaring dat rolstoelgebruikers, ondanks het feit dat men nog steeds 1,5m hoogteverschil moet overbruggen, met deze situatie geen problemen hebben.

Onderstaand zijn 2 mogelijke opties geschetst, er zijn meerdere opties mogelijk.

5. CONCLUSIE (voorplein)

De eerste van de 4 hierboven beschreven opties (verlengen van de hellingbaan) voldoet theoretisch aan de geldende toegankelijkheidsnormen, maar zal ondanks dat de oplossing voldoet naar alle waarschijnlijkheid het probleem niet echt oplossen. Omdat men het gevoel zal blijven houden dat er nog steeds via een hellingbaan een flink hoogteverschil geslecht moet worden.

De oplossing van een lift met ombouw (onder de luifel) is duur en vergt organisatorische aanpassingen.

Het verplaatsen van de gevel en het opvangen van het hoogteverschil binnen is feitelijk de enige volledig goede oplossing, maar is duur en niet strikt noodzakelijk omdat de vierde oplossing (gehele plein op afschot) een prima oplossing is die veel goedkoper ook veel eenvoudiger te realiseren is.

Kortom: Wij adviseren u om het probleem van het hoogteverschil van het voorplein van het gemeentehuis op te lossen volgens het principe van **optie d**, te weten het gehele plein op afschot (1:40 – 1:43) aanleggen.

9

6. CONCLUSIE (“toegankelijke” toegangsdeur)

De toegang van het stadhuis (zijde publieksbalie) kent 2 deuren, te weten:

- Tourniquet
- Toegankelijke toegangsdeur rechts naast (vanaf buiten gezien) de tourniquet.

De tourniquet voldoet qua afmetingen aan de ITstandaard.

Voor zover wij hebben kunnen constateren heeft de tourniquet geen aparte “rolstoelstand”. Deze rolstoelstand houdt in dat het mogelijk is om de tourniquet op een langzamer omloopsnelheid in te stellen wanneer er met een rolstoel doorheen gegaan moet worden of wanneer je slecht/langzaam loopt.

Omdat er een aparte toegankelijke deur, met deurautomaat is aangebracht, is deze rolstoelstand niet verplicht op de tourniquet, maar adviseren wij deze wel.

De toegankelijke deur voldoet qua afmetingen en locatie aan de toegankelijkheidscriteria. De draairichting van de deur is echter onlogisch.

Wanneer je vanaf de openbare weg aan komt zal je vooral richting de tourniquet lopen, waardoor je de toegankelijke deur vanaf de linkerkant benaderd. Het ligt daarom voor de hand om i.p.v. de linksdraaiende, een rechtsdraaiende deur te hebben.

Hiervoor is het wel noodzakelijk om de bedieningsknoppen te verplaatsen.

Een andere optie is om de deur aan de andere kant van de tourniquet als “toegankelijke deur” aan te merken. De draairichting van deze deur hoeft niet te worden gespiegeld, er moet alleen een deurautomaat met, binnen en buiten, (knop) bediening worden aangebracht.

De locatie van de knoppen moet zodanig zijn dat je vanuit een rolstoel deze knoppen kan bedienen en dat je met de opstelpositie van de rolstoel niet in het draaivlak van de deur hoeft te staan.